

BECZKA LOKALNYCH ZASOBÓW I PROBLEMÓW GMINY CELESTYNÓW

DODATKOWE ŚRODKI

Polski Ład, Regionalny Program Operacyjny WM - środki UE, PFRON, EFS – POWER - środki UE na lata 2021 – 2027, WFOŚ i GW, PROW - LGD - EADER i środki LGD, unijne dotacje dla rolników, fundusze norweskie EOG; subwencje oświatowe, dotacje, środki z Funduszu Pracy z PUP, projekty stowarzyszeń i fundacji ze środków zewnętrznych, podatki, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, dotacje celowe, agencje rolnicze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Urząd Marszałkowski, Ministerstwa: Kultury, Sportu, MEN, dotacje dla NGO s, Urząd Wojewódzki, kredyty z banków, sponsorzy prywatni, ARiMR, konkursy grantowe, podatki: z firm, od osób fizycznych, od nieruchomości, KFS w PUP, środki z Ministerstw, kapitał spoza gminy, środki powiatowe, wojewódzkie, NOWE FIO, Aktywni+, agroturystyka, środki turystów, imprezy lokalne i festyny, OWES, ROPS, kredyty bankowe, pożyczki, MARR, Fundusz Ubezpieczeń: PZU, Warta itd., Fundusz Sołecki,

INWESTYCJE

lokalne drogi przebudowa i budowa z udziałem środków zewnętrznych i własnych, obwodnica aglomeracji, gazociąg, rozbudowa kanalizacji, rozbudowa SP w Starej Wsi, przedszkole, nowe perony PKP, PKP, S 17 droga, hale sportowe, pump track, oświetlenie, termomodernizacja – UG, ZOZ, SP, sklepy wielkopowierzchniowe: PEPCO, KULFON, świetlice w sołectwach, place zabaw, wodociągi i świetłowod, targowisko Mój Rynek, gaz, budowa tunelu, Budowa SUW w Regucie, budowa zespołu magazynowo – spedycyjnego w Ostrowie, Laboratorium w Ostrowie, remont linii 400KV, stacja benzynowa w Celestynowie, siłownia na powietrzu, OZE, inwestycje w mieszkalnictwo jednorodzinne, zakup sprzętu strażackiego, kupna działek na terenie gminy Celestynów i budowa domów – ma to wpływ na wzrost migracji ludzi z Warszawy, Otwocka i Polski oraz ich inwestowanie w rozwój budownictwa mieszkalnego w gminie Celestynów

FIRMY ZEWNĘTRZNE

Piekarnia Oskroba, POLMET Walki Ekopak, Bogucki Folię, Delikatesy Kulfon, API Market, PEPCO, Lewiatan, Fudi, Minibus, Szkoła tańca – studio Carmen, Wołoszka, Karate i MMA, Archiwa Mazowieckie, Instytut Wysokich Ciśnień PAN (UNIPRES), Obserwatorium Astronomiczne, Wojskowy Ośrodek Farmacji, Dora Robert Wicik, REDEK, MARKON, Nadleśnictwo Celestynów, TOMIRAF, WIGOR – GAZ, Cuda Wianki, Motorex -Pomoc Drogowa

GMINA CELESTYNÓW

ZASOBY

Kapitał ludzki: – na 31 XII 2012 gminę zamieszkiwało 11 547 osób, wg danych z 31 XII 2019 roku gminę zamieszkiwały 11 732 osoby. Gęstość zaludnienia gminy plasuje się jednak w czołówce gmin wiejskich w województwie mazowieckim. Liczba ludności w gminie ulega ciągłemu wzrostowi. Struktura demograficzna Gminy wykazuje trwały trend wzrostu wynikający z migracji osiedleńczej. Mieszkańcy to: osoby pracujące zawodowo w JST, firmach i NGO-s z różnych branż, samorządowcy, naukowcy od innowacyjnych technologii i produktów, przedsiębiorcy, aktywni i społeczni: liderzy i pasjonaci, rolnicy, młodzież szkolna, niemowlęta, dzieci do lat 3, nauczyciele i młodzież ze szkół ponadpodstawowych, urzędnicy instytucji publicznych, niepełnosprawni przygotowani do pracy, studenci, osoby marginalizowane na rynku pracy, długotrwale bezrobotni, osoby w wieku emerytalnym z dużym potencjałem i aktywnością (wymagający wsparcia, czyli różnych usług), radni, policjanci, strażacy, lekarze i pielęgniarki ze służby zdrowia, kreatywni ludzie, dobra współpraca samorządowców w gminie, pomiędzy gminami i z powiatem, ludzie z doświadczeniem i kapitałem zdobytym w innych krajach UE, rzemieślnicy, artyści, pszczelarze, cudzoziemcy, duży odsetek osób ze średnim i wyższym wykształceniem, służba leśna, sprzedawcy – handlowcy, właściciele agroturystyk, ludzie kultury, sportu i inne pozostałe grupy zawodowe oraz środowiskowe, grupy religijne przy parafiach, wybitni mieszkańcy, honorowi obywatele, stosunkowo zamożne społeczeństwo, mieszkańcy Ukrainy. Gmina współpracuje z Japonią, Francją, Ukrainą.

Gmina Celestynów spośród 1533 gmin wiejskich zajęła 25 miejsce w rankingu finansowym samorządu terytorialnego w Polsce 2021. Jest to też najlepszy wynik oceny kondycji finansowej wśród gmin wiejskich powiatu otwockiego.

Położenie geograficzne, komunikacja, transport, zasoby naturalne: bardzo korzystne położenie geograficzne w Polsce. Gmina Celestynów jest młodą gminą wiejską - powstała w 1952r. Leży w woj. mazowieckim, w pow. otwockim. Tworzy ją 15 miejscowości: Celestynów, Dąbrówka, Dyżin, Głina, Jatne, Lasek, Ostrowik, Ostrów, Podbiel, Pogorzela, Ponurzyca, Regut, Stara Wieś, Tabor, Zabieźki. Gmina graniczy od północy z Miastem Otwock i Gminą Wiązowna, od południa – z Gminą Osieck i Gminą Sobienie-Jeziory, z zachodu – z Gminą i Miastem Karczew, ze wschodu – z Gminą Kołbiel. Celestynów jest jedną z 8 gmin pow. otwockiego, stanowiącego południowo – wschodnią część obszaru metropolii warszawskiej. Do Warszawy jest 40 km, blisko jest też do Józefowa, Grójca, Garwolina i Mińska Mazowieckiego. Połączenie komunikacyjne ze stolicą i innymi powiatami jest bardzo dobre – działa elektryczna kolej podmiejska, prywatne linie autobusowe oraz prywatne samochody. Gmina ma dostęp do dróg krajowych: DK S-17: Warszawa– Zakręt – Garwolin – Lublin – Krasnystaw – Zamość – Tomaszów Lubelski – Hrebenne – Granica Państwa PL-UA i ma dostęp do węzła komunikacyjnego i posiada tam w okolicy węzła 30 km terenów inwestycyjnych, DK 50: Ciechanów – Płońsk – Wyszogród – Sochaczew – Mszczonów – Grójec – Góra Kalwaria – Mińsk Mazowiecki – Łochów – Ostrów Mazowiecka, droga 801 – Warszawa – Puławy, linia kolejowa Warszawa – Lublin. Przez Celestynów przebiega linia kolejowa nr 7. Na stacji zatrzymują się pociągi osobowe uruchamiane przez Koleje Mazowieckie, pociąg jeździ tu średnio co godzinę, podróż do Otwocka trwa zaledwie 15 minut a do Warszawy Śródmieście około godziny. W Celestynowie znajduje się sześć przystanków autobusowych. Głównym przystankiem jest Celestynów PKS położony tuż przed Dworcem Kolejowym – mamy więc tu Węzeł Komunikacyjny.

Kapitał mieszkańców: właściciele domów jednorodzinnych i ziemi, mieszkań własnościowych, kredyty na inwestycje, pensje, renty, emerytury, pożyczki rozwojowe, lokaty mieszkańców, akcje, obligacje, kapitał w obcych walutach i złocie, nieruchomości, mieszkania na wynajem, domki na wynajem, fotowoltaika, firmy prywatne,

EKSPORT NA CZYM ZARABIAMY ?

Usługi różnorodne, produkty rolne, handel stacjonarny sery, sprzedaż drzewa, usługi budowlane, imprezy o zasięgu regionalnym i lokalnym, usługi transportowe, usługi gastronomiczne, stadniny koni, CIT, PIT, podatki od nieruchomości, sprzedaż majątku miód, na weselach w salach weselnych, na opakowaniach, foliach, domach, ziemi, firmy drogowe na budowie dróg, przedszkola komercyjne, targowisko, produkty rolne – jajka, mleko, piekarnia Oskroba, gastronomia, usługi warsztaty mechaniczne, usługi przewozowe osób, usługi wod-kan - gaz

IMPORT NA CO WYDAJEMY ?

Utrzymanie budynków komunalnych, wakacje, kanalizację, usługi gastronomiczne, paliwo, samochody, wyroby medyczne, świadczenia medyczne, prawnicze, bakowe, RTV, AGD, basen, środki ochrony roślin, ubrania, surowce, edukacja – języki, korepetycje, zajęcia dodatkowe, Media, szkoły wyższe, kino, termy, sale zabaw, gaz, buty, trampoliny, sport, specjalistyczne usługi medyczne i z branży „beauty” nowe technologie, węgiel, meble artykuły spożywcze, elektronika

PLN EURO

PLN EURO

Gmina atrakcyjna przyrodniczo, wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe - obszary objęte są ochroną prawną. Gmina Celestynów jest również bardzo atrakcyjnym miejscem w obszarze aglomeracji warszawskiej do zamieszkania, zarówno ze względu na w/w połączenia komunikacyjne, jak również na bardzo wysokie walory przyrodniczo – krajobrazowe. Natura 2000 – gatunki unikalne losie i wilki. Mazowiecki Park Krajobrazowy (1987) na terenach południowo-wschodniej części Warszawy (Wawer, Wesoła), Józefowa, Otwocka, Karczewa oraz gmin: Wiązowna, Celestynów, Osieck, Sobienie-Jeziory, Kołbiel. Wspólnie z Kampinoskim Parkiem Narodowym i Chojnowskim Parkiem Krajobrazowym tworzy system Zielonego Pierścienia Warszawy. Obszar gminy Celestynów jest dogodnym terenem do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Jego atrakcyjność zwiększa gęsta sieć dróg i ścieżek leśnych nadających się do wędrówek i spacerów – część z nich jest oznakowana jako szlaki piesze lub rowerowe. Szlaki te zostały zaprojektowane tak, by służyły nie tylko celom rekreacyjno - turystycznym, ale również jako trasy dydaktyczne. W MPK jest 9 rezerwatów przyrody, 4 z nich są w gminie Celestynów (Celestynowski Grąd, Bocianowskie Bagno, Żurawinowe Bagno i Czarci Dół).

Różnorodność i niepowtarzalność środowiska naturalnego w gminie Celestynów sprawia, że miejsce to jest atrakcyjne również pod względem edukacyjnym: bogactwo lasów o stosunkowo niskim stopniu przekształcenia szaty roślinnej, charakteryzujących się bogatą florą i fauną, zróżnicowanie form terenu reprezentatywne i typowe dla obszarów pradolin, - bardzo dobre połączenie komunikacyjne z większymi miastami, ciekawe miejsca historyczne i kulturowe.

Zajęcia dydaktyczne odbywają się w szkołach, jak i w terenie - np. w Centrum Edukacji Leśnej i kształtują świadomość ekologiczną społeczeństwa w stosunku do lasu i gospodarki w lesie oraz upowszechniają w społeczeństwie wiedzę o środowisku leśnym, kształtują i promują proekologiczną i zrównoważoną gospodarkę leśną.

W Celestynowie walory krajoznawcze i wartości przyrodnicze widoczne są jako: zbiorowiska leśne takie jak: bór sosnowy suchy, bór sosnowy świeży, bór mieszany, bór mieszany wilgotny, bór bagienny, grądy (lasy liściaste), tereny olsów torfowcowych, porzeczkowych, tereny łąkowe, zbiorowiska roślinności bagiennej i torfowiskowej takie jak: torfowiska wysokie, przejściowe oraz niskie. Z ponad 200 gatunków roślin występujących na terenie gminy, 30 objęto ochroną całkowitą lub częściową. Wielkoobszarowe kompleksy lasów, bagien i łąk są znakomitym siedliskiem dla bytowania fauny. Na terenie gminy występuje 16 gatunków ssaków chronionych. Bardzo licznie występują gatunki ryb – 32 - oraz ptactwa, z których 53 należą do rzadkich lub bardzo rzadkich. Pośród gadów 6 gatunków jest objętych ochroną, wśród płazów – 11 gatunków chronionych, bezkręgowców – 14 gatunków chronionych – funkcjonują w gminie rezerwy. Bagno Całowanie. Nadleśnictwo Celestynów. Gmina ma dużo lasów – 53% powierzchni gminy.

Zespoły starej drewnianej zabudowy letniskowej z bogatymi zdobieniami (tzw. "Świdermajery"), stara zabudowa wiejska we wsiach Ponurzyca, Regut i Podbiel oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Park przy Dworku Radzińskich w Celestynowie z cennymi egzemplarzami starodrzewia: dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, a także wiązy, klony, świerki i modrzewie i Park w Strzępkach (k/m. Lasek) przy Willi Katelbachów – park krajobrazowy powiązany z otaczającymi lasami, w części przy zabudowaniach geometryczne elementy kompozycji nawiązujące do wcześniejszych założeń parku typu włoskiego (barokowego). Znajduje się tu wiele starodrzewia, np. okazałe egzemplarze dębów, w sumie 153 drzew liściastych, w tym 42 dęby; oraz 48 drzew iglastych. Park leśny w Celestynowie przy Willi Abramowiczów – park krajobrazowy z przewagą drzewostanu sosnowego charakterystycznego dla tego rejonu.

Schronisko dla Zwierząt. Ośrodek weterynaryjny.

Zbiorniki wodne: Regut Żółw, Lasek Jeziorko

Rolnictwo- dominują użytki rolne niskich klas bonitacyjnych: IV, V i VI – około 300 gospodarstw rolnych.

Przedsiębiorczość w gminie Celestynów – w gminie jest zarejestrowanych 829 podmiotów gospodarczych – stan na 22.04.2022 r. Firmy: Piekarnia Oskroba, Bogucki Folie, przemysł opakowaniowy, Grehen Sp. z o.o., Markon, Delikatesy Kulfon, małe sklepy Matosek, Jaworscy, Całka, apteki, lokalne usługi, 4 prywatne stadniny koni : Stajnia Grand, Mirrabell, Wyżyk i Stadnina w Ponurzyca, sieć sklepów: PEPCO, API MARKET, FUDI, sale bankietowe: Regut Gajóweczka, Ostrów Biała Perła, Ostrów Ostrowianka, U Wielgołaskich, Celestynów – dworek Radzyń, stacje paliw Dąbrówka, gazeta lokalna Celestynka, sklep zoologiczny, warzywniak, 3 kwaciarnie, usługi fryzjerskie 6 zakładów, stacja diagnostyczna ATOM, fryzjer dla psów, 3 kosmetyczki i 1 podolog, ziołowe Moczydło – Zabieźki, usługi geodezyjne, usługi ubezpieczeniowe, lokale gastronomiczne: Sekret Pizzeria, Nigro Pizzeria, Bar SAI GON, Kebab, strefa przemysłowa w Ostrowie, ELA- FOLIE, Menut, Bruk-Bud, Ren –Bud, firmy transportowe, myjnie samochodowe w Celestynowie i Taborze, Intropak Płochocki & Wspólnicy Sp.J., Sawski & Urzędowski Spółka z o.o. - firma budowlana

Plany zagospodarowania przestrzennego: Dąbrówka, Pogorzelski, Ostrów, Regut – w trakcie, Lasek w trakcie, część Celestynów – w trakcie

Instytucje naukowe –Instytut Wysokich Ciśnień UNIPRES w Lasku, Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Warszawskiego, Wojskowy Ośrodek Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie. Z Celestynowem związany jest światowej sławy naukowiec prof. Hilary Koprowski

Mieszkania: lokale socjalne w Celestynowie, lokalne komunalne: w Celestynowie, Glinie, Podbieli, tereny pod mieszkalnictwo: Dąbrówka, Jatne, Lasek, Dyżin.

Produkty lokalne: miody, jaja, pszczelarstwo p. Witak, wino i winiarnia, sery Agnieszka Osiecka, mleko, chleb

Kultura i sport: Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Celestynowie, rzeźbiarze, zespoły: Podbielanki i Wiejskie Klimaty, Uniwersytet III Wieku, kort i basen w UNIPRES, Hala sportowa w Celestynowie, 3 sale gimnastyczne, boiska sportowe, siłownie zewnętrzne: Celestynów, Lasek, Ponurzyca, Regut, Głina, Dąbrówka – kąciek sportowy, Zabieźki, działają 2 kluby sportowe RKS Bór Regut oraz Celestynowski Klub Sportowy, place zabaw dla dzieci w każdym sołectwie, 5 świetlic wiejskich, zajęcia z Jogi.

Zdrowie – Ośrodek zdrowia – SPOZ, prywatna klinika, 3 apteki, 3 gabinety stomatologiczne, 2 gabinety diagnostyczne – analityka badania, ortopedia: Gruca, Gurewicz, Europejskie Centrum Zdrowia w Otwocku – ortopedia, kardiologia i inne, Origin – rehabilitacja neurologiczna

Edukacja - bardzo dobra sieć placówek szkolnych: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionu "Zośka" w Celestynowie, Szkoła Podstawowa w Starej Wsi, Szkoła Podstawowa w Regucie, Szkoła Podstawowa w Ostrowie, Szkoła podstawowa prowadzona przez Stowarzyszenie (Mała Szkoła) w Podbieli, Przedszkole Samorządowe w Celestynowie, Przedszkole samorządowe w Starej Wsi, Gmina prowadzi 5 placówek oświatowych – 3 szkoły podstawowe, 1 zespół szklono – przedszkolny i 1 przedszkole publiczne, które działa zgodnie z programem edukacyjnym do nauki języka angielskiego „dwujęzyczne dzieci”. Od 1 września 2018 r. w placówkach został wprowadzony również model edukacyjny oceniania kształtującego tzw. model OK promujący indywidualizację procesu nauczania.

Historia - wzmianki o miejscowościach z terenu Gminy Celestynów pochodzą jeszcze z XVI w: wsie szlacheckie Dąbrówka, Lasek, Głina, Ostrów i Pogorzal, a potem na terenie Puszczy Osieckiej powstawały Podbiel, Regut i Tabor. Dla rozwoju Celestynowa było ważne zbudowanie Kolei Nadwiślańskiej łączącej Kowel z granicą Prus Wschodnich, która biegła przez Chełm, Lublin, Dęblin, Warszawę i Mławę. Był to najdłuższy szlak kolejowy Królestwa Polskiego. W lasach wokół Celestynowa było w czasie II Wojny Światowej wiele działań zbrojnych ruchu oporu i lokalnej ludności. Organizowano na ich terenie akcje dywersyjne, wykolejano pociągi. "Akcja pod Celestynowem" - 20 maja 1943 r. W akcji wzięło udział 45 uczestników, z czego większość to harcerze z grup szturmowych. Odbito 49 polskich więźniów przewożonych z więzienia w Lublinie do obozu zagłady w Oświęcimiu - tablica pamiątkowa obok budynku stacyjnego i opisana została w książce Aleksandra Kamińskiego "Kamienie na szaniec". Na terenie Celestynowa znajduje się ok. 30 miejsc Pamięci Narodowej (pomniki, tablice).

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy: W gminie funkcjonuje 6 jednostek ochotniczej straży pożarnej: OSP w Celestynowie, OSP w Dąbrówce, OSP w Dyzinie, OSP w Podbieli, OSP w Regucie i OSP w Zabieżkach, Stowarzyszenie Celestynowski Klub Sportowy „Celestynów”; Regucki Klub Sportowy „Bór”; Stowarzyszenie na Rzecz Zabytków Fortyfikacji Pro Fortalicium; Chorągiew Stołeczna Związku Harcerstwa Polskiego, Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków 3 LO w Celestynowie; Stowarzyszenie Kultury Mazowsza; Fundacja Centrum Edukacji i Aktywizacji Społecznej; Celestynowskie Towarzystwo Kulturalne; Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Podbiel; Stowarzyszenie Koprówka; Celestynowska Inicjatywa Samorządowa; Fundacja TAK z Głiny; Stowarzyszenie Sołtysów Powiatu Otwockiego; Stowarzyszenie Czysta Natura z Głiny; Stowarzyszenie Dzieciakom z Ukrainy; Stowarzyszenie „Na Świat”; Fundacja Ekonomiczna Polska-Afryka Wschodnia; Gminnym Kołem PZW Nr 96 w Celestynowie; Stowarzyszeniem „Jatne to my”; Bractwem Strzelców Kurkowych „Lechity” im. Marszałka Józefa Piłsudskiego; Stowarzyszenie Sztuk Walki JISSEN MMA; Fundacja Nowoczesny Konin. W gminie działają także Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, 2 Koła Gospodyń Wiejskich: Dąbrówka, Ponurzyca.

Infrastruktura w gminie - Urząd Gminy, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień Behavioralnych, placówka pocztowa, bank spółdzielczy, gospodarka komunalna, nadleśnictwo, 10 spółek wodnych (na 15 miejscowości), cztery parafie rzymskokatolickie, studnie przydomowe, wodociągi, kanalizacja, gaz, .

Instytucje otoczenia:

PROBLEMY LOKALNE

- Zanieczyszczenie światłem - zła gospodarka energetyczna,
- Brak kawiarni i miejsc noclegowych na różną kieszeń ,
- Brak kąpieliska
- Za mało ścieżek rowerowych,
- Brak planów zagospodarowania przestrzennego dla Lasek, Dyzin, Jatne, Ostrowik, części Celestynowa
- Brak komunikacji pomiędzy miejscowościami w gminie
- Gaz jest nie we wszystkich miejscowościach
- Niewykorzystane walory turystyczne przez gminę , mieszkańców i lokalne firmy do obsługi turystów z Warszawy
- Ograniczenia środowiskowe Natura 2000 – dla inwestorów. Brak terenów inwestycyjnych - uwarunkowania
- Niewykorzystane zasoby ludzkie, agroturystyka i turystyka, brak infrastruktury turystycznej, noclegowej i gastronomicznej, brak jedzenia dla turystów różnorodnego i w soboty i w niedziele
- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców gminy – smogi, palenie śmieci, wywóz śmieci do lasu
- Brak bezpieczeństwa energetycznego – brak autonomicznych źródeł energii
- Częste awarie sieci energetycznej, częste brak prądu, zanieczyszczenie światłem – LEDy to zaoszczędzimy energię
- Brak miejsc dla dzieci: sale zabaw, place zabaw, miejsc rekreacji dla dorosłych,
- Brak przestrzeni publicznych w innych miejscowościach gminy,
- Za małą już baza oświatowa – konieczna rozbudowa obiektów lub budowa nowych
- Za małą baza kulturalna – konieczność rozbudowy GOKIS, za mała szkoła w Starej Wsi - brak żłobka
- Niska aktywność społeczna mieszkańców w gminie
- Brak restauracji
- Niepłacenie podatków w miejscu zamieszkania
- Brak przewodników turystycznych
- Brak atrakcji – jeździmy do sąsiednich gmin- np. do Parku w Otwocku, na basen, na lodowisko
- Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie mimo dofinansowań – rozwiązaniem może być Kooperatywa – spółdzielnia – dofinansowanie PEFRON – może to być FOODTRUCK
- Brak wypożyczalni rowerów na Dworcu PKP dla turystów
- Wsparcie jest potrzebne dla rodziców dzieci z ON
- Bezpańskie psy
- Dzikie, łosie , wściekle lisy

- Niskie zarobki
- Bliskość wysypiska odpadów AMEST SATER
 - Odory z sortowni odpadów – Lekaro

LOKALNE WYCIEKI – STRATY

Zakupy poza Celestynowem, zajęcia pozalekcyjne kino, teatr, gastronomia, basen, SPA, lekarze i specjaliści, żłobki, migracje wykształconej młodzieży i specjalistów, podatki od mieszkańców, którzy nie odpowiadają się w gminie, turyści - niewykorzystane okazje i zasoby turystyczne, niewykorzystane walory turystyczne, brak rozpoznawalności w Polsce, restauracje, kawiarnie, baza noclegowa: motele, zajazdy, hostele, namioty namiotowe, pola dla kamperów, agroturystyka., pokoje na wynajem w domach, metro, park linowy, parkingi i światła, lodowisko, mała gastronomia czynna cały tydzień i do późnych godzin wieczornych, potańcówki, zabawy, imprezy plenerowe, zanieczyszczone środowisko przez mieszkańców – palenie śmieci – smog i wywózka własnych śmieci do lasu, wylwanie szamb na ogrody, ludzie wyjeżdżają, zanieczyszczone powietrze przez mieszkańców palenie smog i firmy w okolicy.